

A büszkeségtől az alázatig

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 2Királyok 20:2-5; Példabeszédek 14:31; Dániel 3:31–4:34; Jónás 3:10; Filippi 2:1-11

„Mily nagyok az Ő jelei, mily hatalmasak csodái! Az Ő királysága örök királyság, és uralma megmarad nemzedékről nemzedékre” (Dán 3:33, RÚF)!

Valójában a büszkeséget tartják az eredendő bűnnek. Először Luciferben, a mennyei udvar egyik angyalában mutatkozott meg. *„Szíved felfuvalkodott szépséged miatt; megrontottad bölcsességedet fényességben; a földre vetettek királyok előtt, adtalak szemük gyönyörűségére”* (Ez 28:17) – mondta Ezékiel által Isten.

A büszkeség okozta Lucifer vesztét, így ő ezt most arra használja fel, hogy sokakat vezessen a pusztulás felé vezető útra. Mind bűnössé lett emberek vagyunk, egyedül Istentől függ a létünk. Bármilyen ajándékkal is rendelkezünk és akármit is értünk el vele, az egyedül csak Istentől származhatott. Tehát hogyan mernénk büszkék, dicsekvők vagy arrogánsak lenni, amikor valójában alázatosnak kellene lennünk mindenben, amit csak teszünk?!

Sok időbe telt, mire Nabukodonozor megértette az alázat jelentőségét. Még az sem változtatott az élete irányán, hogy a tüzes kemencében megjelent egy negyedik alak (lásd az elmúlt heti részt). Csak azután ismerte be a király a valódi állapotát, hogy Isten elvette tőle az országot és a mező vadjai között élt.

„NEM EZ-É AMA NAGY BABILON...”**Olvassuk el Dán 3:31–4:30 részét! Mi történt a királlyal, és miért?**

Isten egy második álmot adott Nabukodonozornak, amit a király nem fejtett el. Am mivel a babiloni szakértők megint kudarcot vallottak, magához hívatta Dánielt, hogy fejtse meg a látottakat. Álmában az uralkodó előtt egy nagy fa jelent meg, ami felért az égig, majd egy mennyei lény megparancsolta, hogy vágják ki. Csak a tönk és a gyökerek maradhattak a földben, az ég harmata öntözte. Nabukodonozort az álomnak az a része aggaszhatta, amikor a mennyei lény kijelentette: *„Az ő emberi szíve változzék el, és baromnak szíve adassék néki, és hét idő múljk el felette”* (Dán 4:13). Dániel felmérte az álom súlyát, és udvariasan azt mondta, hogy bárcsak a király ellenségeire vonatkozna. Ugyanakkor az üzenethez hűen kifejezte, hogy az valójában Nabukodonozornak szól.

A Bibliában a fák gyakran királyokat, nemzeteket és birodalmakat jelképeznek (Ezékiel 17; 31; Hóseás 14; Zak 11:1-2; Lk 23:31). Tehát a nagy fa illő szimbólum a felfuvalkodott királyra. Isten uralmat és hatalmat adott Nabukodonozornak, ő viszont makacsul nem volt hajlandó elismerni, hogy mindent tőle kapott.

Összpontosítsunk Dán 4:27 versére! Mit mondott a király, ami mutatja, hogy még akkor sem fogta fel, milyen figyelmeztetést kapott az Úrtól?

Talán azért olyan veszélyes a büszkeség, mert elfeledteti velünk, mennyire Istentől függünk mindenben. Ingoványos lelki talajon állunk, ha erről elfeledkezünk!

Mit értünk el az életben? Lehetséges úgy büszkének lenni az eredményeinkre, hogy közben nem fuvalkodunk fel? Ha igen, akkor hogyan?

A PRÓFÉTA FIGYELMEZTETÉSE

Olvassuk el Dán 4:24 versét! Mit mondott Dániel a királynak a bekövetkező dolgokra való figyelmeztetésen kívül? Mit kell tennie és miért? (Lásd még Péld 14:31!)

Dániel nemcsak elmagyarázta az álom jelentését, hanem a helyzetből való kiutat is megmutatta Nabukodonozornak: *„Azért, ó, király, fogadd meg a tanácsomat: Hagyj fel vétkeiddel, légy igazságos, és gonoszság helyett bánj irgalmasan a szegényekkel! Így majd boldogan élhetsz sokáig”* (Dán 4:24, RÚF).

Nabukodonozor hatalmas építkezést hajtott végre Babilonban. A kertek, a csatornarendszer, a több száz templom és az egyéb építési tervek miatt az ókori világ egyik csodája lett a város. Ám a nagy pompát és szépséget a rab-szolgák munkaerejének kihasználásával és a szegények elhanyagolásával érték el, legalábbis részben. A birodalom gazdagsága a király és udvara élvezetének kielégítését szolgálta. Nabukodonozor büszkesége így nem csupán akadályozta, hogy elismerje Istent, hanem emiatt a szükségben levők nehézségeit is teljesen figyelmen kívül hagyta. Isten különös figyelmet szentel a szegényeknek, így nem meglepő, hogy Dániel az összes lehetséges dolog közül a rászorulókat elhanyagolásának bűnét emelte ki a király előtt.

Nincs semmi újdonság a Nabukodonozornak szóló üzenetben. Az ószövetségi próféták gyakran figyelmeztették Isten népét, hogy ne nyomják el a szegényeket. A király száműzetését kiváltó egyik legnagyobb bűne valóban az volt, hogy nem törődött a szükségben lévőkkel. Végül is, a könyörület a szegények iránt a keresztény jótékonyság egyik legmagasabb fokú megnyilvánulása, a szegények kihasználása és figyelmen kívül hagyása viszont személyesen Isten elleni támadásnak minősül. A szükségben levőkről gondoskodva elismerjük, hogy minden Istené, vagyis mi nem tulajdonosok, csupán az Ő javainak a sáfárai vagyunk.

Istent tiszteljük és elismerjük az Ő fennhatóságát, amikor a javainkkal másokat szolgálunk. Végző soron Isten uralmának kell meghatározni az anyagi javak értékét és szerepét. Ezen a téren vallott Nabukodonozor kudarcot, és mi is ezt kockáztathatjuk, ha nem ismerjük el, hogy Isten az Úr a teljesítményeink fölött, ha nem fejezzük ezt ki a szükségben levők megsegítésével.

A MAGASSÁGOS URALKODIK...

Nabukodonozor hallotta a tanácsot, hogy bánja meg a bűneit és kérje Isten bűnbocsánatát, de a király rendíthetetlen büszkesége miatt a mennynek végre kellett hajtania az ítéletet (Dán 4:25-30). Amikor a király a palotájában sétált és önmagát dicsérte mindazért, amit elért, olyan mentális állapotba került, ami miatt el kellett távolítani a palotából. Egyfajta elmebetegség uralkodott el rajta, amit orvosi likantrópiának neveznek. Ebben az állapotban a beteg állatként viselkedik, és úgy érzi, hogy más fajhoz tartozik, állatnak is képzeli magát.

Olvassuk el 2Kir 20:2-5, Jón 3:10 és Jer 18:7-8 verseit! E szakaszok szerint milyen lehetősége volt a királynak arra, hogy elkerülje a büntetést?

Sajnos Nabukodonozornak a nehezebb úton kellett megtanulnia a leckét. Amikor királyi hatalmat kapott, nem volt hajlandó helyesen értékelni az Istennel való kapcsolatát. Miután Isten megfosztotta uralmától és a mezeli vadak közé került, újabb lehetősége nyílt az Úrtól való függősége elismerésére. Az arrogáns királyt arra akarta megtanítani Isten, hogy „*az Ég uralkodik*” (Dán 4:23). A tervében még fontosabb volt a királyra kiszabott ítélet szerepe, ami egyértelműen megmutatkozik a kijelentésében: „*Hadd tudják meg az élők, hogy az emberek királyságán a Felséges uralkodik: annak adja, akinek akarja, és a legalacsonyabb sorból is trónra emelhet valakit*” (Dán 4:14, RÚF)!

Más szóval a Nabukodonozort fegyelmező ítéletből mindannyiunknak tanulnunk kell! Az „*élők*” közé tartozva nagyobb figyelmet kell szentelnünk a legfőbb tanulásra, vagyis arra, hogy „*az emberek királyságán a Felséges uralkodik*”!

Miért olyan fontos megszívlelni azt a tanulást, hogy a Magasságos uralkodik? Ennek fényében hogyan kell bánnunk azokkal, akik fölött hatalommal bírnak?

FELTEKINTÉS AZ ÉGRE

Olvassuk el Dán 4:31-34 szakaszát! Hogyan és miért változott meg a király helyzete?

Isten megengedte, hogy Nabukodonozor ilyen különös betegséget kapjon, idővel azonban visszaadta józan eszét. Érdekes, hogy minden megváltozott, amikor a próféta által megjövendölt hét év leteltével a beteg király az égre emelte a szemét (Dán 4:31).

„Hét éven át döbbenetben gondolt Nabukodonozorra minden alattvalója. A király hét éven át megaláztatott az egész világ előtt. Hét év után visszakapta értelmét. Alázattal a menny Istene felé tekintett és felismerte Isten kezét a büntetésben. Nyilvánosan meghirdetett nyilatkozatában elismerte vétességét és azt, hogy gyógyulásában Isten nagy irgalma mutatkozott meg” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 322-323. o.).

Kétségtelen, hogy nagy dolgok történnek, amikor a menny felé emeljük a tekintetünket. A király bizonyosságát adta, amikor józan esze visszatért, hogy megtanulta a leckét.

Ez a történet nem is annyira Nabukodonozorról szól, mint inkább Isten kegyelméről. A király három lehetőséget szalasztott el arra, hogy elismerje: Izrael Istene az élete Ura. Akkor lett volna erre alkalma, amikor felismerte a négy fiatal júdeai fogoly kivételes bölcsességét (Dániel 1. fejezete), amikor Dániel megfejtette az álmát (Dániel 2. fejezete) és amikor a három héber férfi megmenekült a tüzes kemencéből (Dániel 3. fejezete). *Hiszen ha ettől a szabadulástól nem lesz alázatosabb, akkor vajon mitől lesz az?* Az uralkodó makacssága ellenére Isten még egy negyedik esélyt is adott neki, és végül el is nyerte a király szívét, majd visszahelyezte őt hivatalába (Dániel 4. fejezete). Az Úr *„azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön”* (1Tim 2:4, RÚF), amint azt Nabukodonozor esete is mutatja. Ennek az igazságnak emlékezetes példája ez a történet.

Hogyan alázott meg már bennünket Isten? Mit tanultunk abból az esetből? Miben kell változnunk, nehogy még egyszer meg kelljen ismételniünk ugyanazt a leckét?

ALÁZAT ÉS HÁLA

A bűnbánó király kijelentette: „És a föld minden lakosa olyan mint a semmi” (Dán 4:32). Mi a lényeges eleme a szavainak?

Honnan tudjuk, hogy Nabukodonozor valóban elfogadta az igaz Istent? Ennek egyik nagy bizonyítékát abban találjuk, hogy *Dániel próféta könyve* 4. fejezetének ő maga a szerzője. Úgy tűnik, a fejezet nagy része annak a levélnek a másolata, amit a király kihirdetett hatalmas országában. Ebben a levélben számolt be a büszkeségéről és az örületéről, alázattal elismerve, hogy Isten lépett közbe az életében. Ritkán fordult elő, hogy ókori királyok bármi rosszat írtak magukról. Szinte minden ismert ókori uralkodói okirat a királyt dicsőíti. Őszinte megtérés jelzése tehát egy ilyen dokumentum, amiben a király elismerte büszkeségét és állatias viselkedését. Ráadásul missziós célzatra utal, hogy a tapasztalatairól levelet írt és alázattal elismerte Isten fennhatóságát. Már nem tudta magában tartani azt, amit átélt és megtudott az igaz Istenről. Az őszinteségét bizonyítja, amit az imájában és dicsőítő szavaiban látunk (Dán 4:31-34).

Nabukodonozornak már más lett az értékrendje, és attól kezdve fel tudta ismerni az emberi hatalom korlátait. Emlékezetes hálaadó imájában Dániel Istenének a hatalmát magasztalta és elismerte, hogy „*a föld minden lakosa olyan mint a semmi*” (Dán 4:32). Ez azt jelenti, hogy az ember önmagától semmivel sem büszkélkedhet. Tehát *Dániel próféta könyvében* Nabukodonozor utolsó megjelenésekor már egy olyan királyt láthatunk, aki alázatos és hálás, énekben dicsőíti Istent és másokat is óv a büszkeségtől.

Isten természetesen most is képes megváltoztatni az emberek életét. Akármennyire büszke vagy bűnös is legyen valaki, Isten elég kegyelmes és erős ahhoz, hogy a lázadó bűnöst a menny Urának gyermekévé formálja.

Olvassuk el Fil 2:1-11 szakaszát! Mit találhatunk ebben a szakaszban, aminek ki kell irtania az életünkben a büszkeséget?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Az egykor büszke király Isten alázatos gyermekévé, a zsarnoki, fennhájzó uralkodó bölcs és könyörületes királlyá lett. Aki valamikor dacolt a menny Istenevel és káromolta Őt, most elismerte a magasságos Isten hatalmát. Buzgón igyekezett alattvalóiban Jahve iránt tiszteletet ébreszteni és boldogságukat elősegíteni. A királyok Királya és uraknak Ura dorgálása nyomán Nabukodonozor végre megtanulta azt a leckét, amelyet minden uralkodónak meg kell tanulnia – hogy az igazi nagyság tulajdonképpen az igazi jószág. Elismerte Jahvét élő Istenként. Így szólt: *»Most azért én, Nabukodonozor, dicsérem, magasztalom és dicsőítem a mennyei Királyt, mert minden tette helyes, eljárása igazságos, és meg tudja alázni azokat, akik kevélyen élnek.«*

Most valóra vált Istennek az a szándéka, hogy a világ legnagyobb birodalma megdicsőítse Őt. Ezt a nyilatkozatot, amelyben Nabukodonozor nyilvánosan elismerte Isten irgalmát, jóságát és hatalmát, a szent történelem a király utolsó tetteként jegyezte fel” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 323. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) „A büszkeség vezet minden más bűnhöz – ez az elme teljes istenellenes állapota. Túlásnak tűnik ez? Ha igen, gondoljuk csak végig!... Minél nagyobb a büszkeségünk, annál jobban megvetjük mások gőgösségét. Sőt, ha ki szeretnénk deríteni, hogy mi mennyire vagyunk büszkék, akkor az a legkönnyebb, ha megkérdezzük magunktól: *»Mennyire viseljük nehezen, ha mások semmibe vesznek, vagy észre sem vesznek minket, vagy belekontárkodnak a mi dolgunkba, vagy lekezelnek minket, vagy felvágják előttünk valamivel? «* Az a lényeg, hogy az ember büszkesége versenyben áll mindenki más büszkeségével. Azért leszünk olyan feldúltak, mert mi akarjuk a hangunkat hallatni az összejöveteleken, miközben valaki más teszi azt. Két dudás nem fér meg egy csárdában” (C. S. Lewis: *Mere Christianity*. New York, 1996, Touchstone, 110. o.). Mit mond itt Lewis, ami talán segíthet észrevenni a büszkeséget a saját életünkben?
- 2) Ennek a fejezetnek is Isten fennhatósága a témája, ahogy ezt láttuk néhány előzőben is. Miért olyan fontos téma ez, amit meg kell értenünk? Milyen szerepet játszik a szombat abban, hogy megérthessük ezt a kulcsfontosságú igazságot?

ALMÁSI MIHÁLYNÉ:

VALLOMÁS IMÁBAN

Hányszor hagytam tovatűnni
percet hasztalan,
hányszor álltam megsebzettnél
tétlen, hangtalan...

Hányszor szoltam s kiáltottam
hallgatás helyett,
pedig tudtam: nem kell szólnom
akkor, csak Neked.

Hányszor készítettél, hogy adjak,
csekélyet, kicsinyt,
s én nem tettem, attól féltem,
nevetnek megint.

Vádol a sok tovatűnt perc,
vádolnak sebek,
ki nem mondott s kimondott szók,
vádolnak nevek,

el nem mondott imádságok,
le nem írt sorok...
Tudom, látom, Uram, Jézus:
rossz szolgálád vagyok.